

Commissaris en Toezichthouder

De media-aandacht voor organisaties als de wooncorporaties Vestia en Rochedale leert ons dat het handelen van bestuurders van privaatrechtelijke vennootschappen en publiekrechtelijke organisaties, door de publieke opinie onder een vergrootglas wordt gelegd. Ook de rechtspraak op het gebied van bestuurdersaansprakelijkheid heeft de laatste tijd een opvallende ontwikkeling doorgemaakt waarbij aansprakelijkheid van de bestuurder voor zijn handelen over het algemeen sneller wordt aangenomen.

Wettelijk kader

De laatste jaren valt verder op dat niet alleen de bestuurders maar ook de toezichthouders (bij privaatrechtelijke vennootschappen: commissarissen) worden aangesproken op het door hen gevoerde toezicht. Een wettelijke regeling waarin de taakvervulling en de aansprakelijkheid van de leden van de Raad van Toezicht is vastgelegd ontbreekt nog. Dat is anders met de commissarissen waarvoor in het burgerlijk wetboek wél enkele algemene regels zijn opgenomen. Naast de wetgeving kan aansluiting worden gezocht bij de Corporate Governance Code. Ook bevatten de statuten en het huishoudelijk reglement van vennootschappen en stichtingen vaak bepalingen over de taken en bevoegdheden van toezichthouders.

Recente rechtspraak

In februari van dit jaar oordeelde de Rechtbank Oost-Brabant dat voor de aansprakelijkheid van de leden van de Raad van Toezicht dezelfde norm moet worden aangelegd die geldt voor bestuurders van rechtspersonen: toezichthouders zijn aansprakelijk als zij hun toezichthoudende taak onbehoorlijk hebben vervuld en hen daarvan een ernstig verwijt kan worden gemaakt. Daarbij dient rekening te worden gehouden met alle relevante omstandigheden van het geval.

Daarnaast oordeelde de rechtbank nog dat het oordeel dient plaats te vinden uitgaande van de situatie zoals die was ten tijde van de handelingen en niet met de wijsheid achteraf.

In bovengenoemd geval vond de rechtbank dat de Raad van Toezicht op serieuze wijze invulling heeft gegeven aan zijn toezichthoudende taak en dat hem geen verwijt kan worden gemaakt.

Voor toezichthouders en commissarissen is oplettendheid geboden. Zodra de onderneming een scherpere koers vaart en meer risico's neemt of wanneer de onderneming in zwaar dreigt te raken wordt van de toezichthouders meer controle op het bestuur gevergd. Van toezichthouders wordt een proactieve en effectieve taakvervulling verwacht. Daarbij speelt steeds een rol dat de toezichthouders tijdig een kritische houding moeten aannemen. Dat betekent ook dat zij ervoor moeten zorgen dat zij te allen tijde voldoende zijn geïnformeerd. In de rechtspraak zijn verschillende voorbeelden te vinden waar het mis is gegaan en toezichthouders (in Ede) aansprakelijk zijn gehouden.

Aftreden?

De vraag die zich vervolgens aandient is of een commissaris die op enig moment wordt geconfronteerd met een onderneming die in zwaar weer verkeert moet aftreden of juist moet blijven zitten. Het verlaten van een zin-

kend schip wordt over het algemeen niet gewaardeerd. Zeker als de desbetreffende toezichthouder nog zijn invloed had kunnen uitoefenen op herstel van de situatie of beperking van de schade. Dat is anders wanneer een commissaris/toezichthouder tot de conclusie komt dat hij geen invloed meer op het functioneren van de onderneming kan uitoefenen, bijvoorbeeld wanneer hij alleen staat tegenover zijn mede toezichthouders. In dat geval is het juist verstandig om af te treden. Een andere reden kan zijn dat de commissaris/toezichthouder constateert dat hij onvoldoende expertise en/of tijd tot zijn beschikking heeft om zijn taak op goed niveau uit te oefenen. Ook in die situatie lijkt aftreden aan te bevelen.

Slot

Door de toenemende kritiek in de publieke opinie op bestuurders en toezichthouders wordt hun positie lastiger. In alle gevallen is het aan te bevelen om te zorgen voor een goede aansprakelijkheidsverzekering voor bestuurders en commissarissen. Mocht u nadere informatie over dit onderwerp willen inwinnen dan kunt u contact met mij opnemen via onderstaande contactgegevens. ■

Van Veen Advocaten
mr J.S. (Joan) Wurfbaïn, 0318-687896
www.vanveen.com/advocaten/joanwurfbaïn
j.wurfbaïn@vanveen.com

Joan Wurfbaïn houdt zich voornamelijk bezig met zaken binnen het arbeidsrecht en ondernemingsrecht. Daarnaast behandelt hij regelmatig erfrecht-kwesties. In 1987 sloot Joan zich aan bij Van Veen Advocaten. Hij groeide in de loop der jaren van generalist naar specialist. Hij is bedreven in het ontwarren van ingewikkelde situaties en het zoeken naar snelle oplossingen.

Met een rechtsbijstandverzekering heeft u, wanneer er geprocedeerd moet worden, vrije advocaatkeuze en bent u dus niet verplicht gebruik te maken van de diensten die de juristen van de rechtsbijstandverzekeraar bieden. Meer weten? Bel of mail gerust!